

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/38/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814217378
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3814217378.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek JUDr. Stanislavy Markovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloletú B. L., nar. XX.X.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom, Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky B. S., nar. X.X.XXXX, bytom I., N. XXX/XXX a otca M. L., nar. XX.X.XXXX, bytom N., B. cesta XXXX/XX/X, v konaní o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 5. marca 2015, č. k. 10P/53/2014-104, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 13P/597/2011-31 zo dňa 6.2.2012 tak, že vyživovaciú povinnosť otca na maloletú B. zvýšil zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 140,- eur mesačne od 1.9.2014, ktoré je otec dieťaťa povinný platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletého dieťaťa. Zročné výživné za obdobie od 1.9.2014 do 5.3.2015 v sume 350,- eur súd povolil otcovi dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom apríl 2015, do rúk matky maloletého dieťaťa s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že matka maloletého dieťaťa sa podaným návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca k dieťaťu z dôvodu nárastu nákladov na jeho materiálne zabezpečenie, ku ktorému došlo od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti v roku 2012. Navrhla, aby vyživovacia povinnosť otca bola zvýšená od 1.9.2014 minimálne na sumu 140,- eur mesačne. Otec dieťaťa nesúhlasil so zvýšením vyživovacej povinnosti z dôvodu, že od 1.1.2015 je nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR v Prievidzi a nemá dostatok finančných prostriedkov na platenie vyššieho výživného. Kolíznym opatrovníkom navrhol vyživovaciú povinnosť otca zvýšiť na sumu 150,- eur mesačne.

Vykonaným dokazovaním zistil, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 13P/597/2011-31 zo dňa 6.2.2012 bola schválená rodičovská dohoda účastníkov o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu zo sumy 1.000,- Sk mesačne na sumu 90,- eur mesačne od 1.9.2011. V tom čase bola matka dieťaťa vydatá, mala ďalšie dve vyživovacie povinnosti k deťom pochádzajúcim z manželstva - B. a U.. Bola poberateľkou rodičovského príspevku v sume 190,10 eur mesačne a rodinných prídavkov na 3 deti v sume 66,03 eur mesačne. Jej manžel bol zárobkovo činný a dosahoval mzdu v sume 1.022,14 eur netto mesačne. Maloletá B. bola žiačkou 7. ročníka ZŠ, nemala žiadne platené mimoškolské aktivity. Bola jej zistená hyper aktivita a navštevovala pedopsychiatra. Na lieky pre dieťa matka doplácala 8,-

eur každý druhý mesiac. Otec maloletého dieťaťa v tom čase bol ženatý a mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi X.. Bol zamestnaný v spoločnosti SLOTACO, s.r.o. so sídlom v Bojniciach, kde dosahoval mzdu v sume 438,43 eur netto mesačne a poberal diéty v sume 45,- eur mesačne. Jeho manželka bola zamestnaná. Matka maloletého dieťaťa trvala na zvýšení vyživovacej povinnosti otca od 1.9.2014 minimálne na sumu 140,- eur mesačne z dôvodu, že maloletá B. je študentkou prvého ročníka SSŠ Chemikov v Novákoch, v dôsledku čoho došlo k nárastu jej výdavkov. Do 31.8.2014 matka bola na predĺženej materskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok v sume 203,25 eur mesačne. Od 1.9.2014 do 12.10.2014 bola evidovaná na ÚPSVaR v Prievidzi ako nezamestnaná. Nepoberala podporu v nezamestnanosti, ani dávky v hmotnej núdzi. Od 13.10.2014 je zamestnaná v spoločnosti TRENWALDER a.s. so sídlom v Bratislave, kde v mesiaci október 2014 dosiahla mzdu 281,77 eur, v mesiaci november mzdu v sume 479,79 eur a v mesiaci december v sume 392,19 eur netto. Je vydatá a má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletému B. nar. 16.8.2007, ktorý je žiakom prvého ročníka ZŠ Koš a maloletému U., nar. 13.9.2010, ktorý navštevuje MŠ Koš. Mesačný príspevok za MŠ platí v sume 10,- eur. Poplatok za stravu v mesiaci december 2014 predstavoval sumu 21,59 eur a v mesiaci január 2015 sumu 27,- eur. Zvýšené finančné výdavky má aj s výživou maloletého B., ktorý je v prvom ročníku ZŠ. Zdravotný stav oboch detí je zhoršený. Mladšie dieťa má zvýšenú chorobnosť, v dôsledku čoho mu detský lekár nedoporučuje navštevovať MŠ a staršie dieťa trpí častými infekciami dýchacích ciest, má doporučené liečenie a užíva lieky na astmu. Maloletá B. trpí syndrómom ADHD, je evidovaná v psychiatrickej ambulancii MUDr. V.. Na lieky dcére dopláca okolo 8,- eur mesačne. Dieťa užíva lieky aj na imunitu, na ktoré nedopláca. Maloletá je študentkou 1. ročníka Spojenej školy v Novákoch, odbor biotechnológia a farmakológia. Výška študijných nákladov predstavuje sumu 342,- eur ročne, v čom sú zahrnuté náklady na nákup cudzojazyčnej literatúry v sume 27,- eur, zošitov a písacích potrieb v sume 30,- eur, triedne sporenie na stužkovú v sume 50,- eur, športový úbor v sume 50,- eur, poplatky za exkurzie a výlety v sume 30,- eur, poplatky do ZRPŠ v sume 15,- eur a poplatky za lyžiarsky kurz v sume 140,- eur, ktorý sa koná v 1. ročníku. Výška študijných nákladov dieťaťa vyplýva z potvrdenia školy zo dňa 6.10.2014, založeného v spise na čl. 14. Z vlastných finančných prostriedkov matka dieťaťu kupovala laboratórny plášť, špeciálne fixy na sklo a pracovnú obuv. Celkom za tieto školské potreby zaplatila okolo 15,- eur. Spolu s rodinou žije v trojizbovom byte v Koši, v ktorom náklady na bývanie predstavujú sumu 309,64 eur mesačne. Deťom a sebe platí životné poistenie v sume 16,- eur mesačne. Dcéra sa nepravidelne stravuje v školskej jedálni. Hodnota jedného stravného lístka predstavuje sumu viac ako jedno euro. Cestovné náklady do školy mesačne predstavujú sumu 28,35 eur a ich výšku špecifikovala na čl. 19 spisu. Jej manžel je zamestnaný v spoločnosti Volkswagen Slovakia a jeho priemerný mesačný čistý zárobok za rok 2014 predstavoval sumu 1.245,42 eur netto. Zo zárobku si platí ubytovanie v sume 89,- eur mesačne. S manželom vlastní osobné motorové vozidlo, rok výroby 2007. Iný majetok nevlastnia. Matka iné vyživovacie povinnosti nemá. Otec dieťaťa so zvýšením vyživovacej povinnosti nesúhlasil z dôvodu, že od 5.1.2015 je nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVR v Prievidzi. Pracovný pomer skončil dohodou z vlastnej iniciatívy z dôvodu, že u českého zamestnávateľa v mesiacoch október, november 2014 dosiahol mesačný príjem 24.130,- Kč a 22.006,- Kč, čo bol príjem nižší o sumu 15.000,- Kč oproti predchádzajúcim mesiacom, v ktorých sa jeho zárobok pohyboval od sumy 35.057,- Kč do sumy 48.293,- Kč. Jeho príjem do augusta 2014 bol vyšší z dôvodu, že odrobil veľa nadčasových hodín. Bez nadčasov by bol jeho zárobok taký, aký dosiahol v septembri a októbri 2014. Za týchto podmienok, kedy zamestnávateľ rozhodol o tom, že za prácu nadčas bude mať zamestnanec právo na náhradné voľno a nie na príplatok za nadčasovú prácu, nemal záujem v zamestnaní pokračovať a dohodol sa so zamestnávateľom na skončení pracovného pomeru k 31.12.2014. Požiadal o priznanie podpory v nezamestnanosti, o ktorej zatiaľ rozhodnuté nebolo. Je ženatý a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému X., nar. X.X.XXXX, ktorý je žiakom 4. ročníka ZŠ v Handlovej. Náklady na bývanie predstavujú sumu 193,86 eur mesačne, pozostávajú z nájomného a inkasa. Poistenie bytu platí v sume 18,62 eur ročne. Maloletý X. navštevuje súkromnú tanečnú školu Volcano, v ktorej školné predstavuje sumu 100,- eur ročne. Z vlastných finančných prostriedkov synovi platí štartovné na tanečné súťaže, náklady na sústredenia, cestovné, nákup kostýmov a tanečných topánok. Za topánky platí okolo 10,- až 15,- eur minimálne dvakrát do roka, za tanečný kostým platí sumu 25,- eur. Kostýmy mu kupuje podľa potreby. Syn trpí očnou vadou, pravidelne navštevuje očného lekára. Boli mu diagnostikované slabé očné svaly. Ide o organickú poruchu, ktorá je trvalá a neliečiteľná. Nosí okuliare, za ktoré naposledy vo februári 2014 platil 78,14 eur, čo je zrejme zákazkového listu založeného v spise na čl. 94. Dieťa sa stravuje v školskej jedálni, mesačný poplatok za stravu predstavuje sumu 25,- eur a sumu 5,- eur platí za školskú družinu. Na maloletého pobera rodinné prídavky v sume 23,52 eur mesačne. Manželka otca je zamestnaná v spoločnosti RIALTO s.r.o. so sídlom v Partizánskom. Jej priemerný mesačný čistý zárobok predstavuje sumu 327,05 eur. Otec dieťaťa spláca dva úvery, hypotekárny úver v sume

197,62 eur mesačne a úver z PSS, a.s. v sume 105,- eur mesačne. Boli použité na kúpu bytu a jeho rekonštrukciu. Je výlučným vlastníkom bytu, v ktorom s rodinou žije a vlastným motorové vozidlo rok výroby 1997. Iný majetok nevlastní. Nemá ďalšie vyživovacie povinnosti. Vyživovacia povinnosť k maloletej si plní pravidelne, dlh na výživnom nemá. Nestretáva sa s ňou dva roky pretože si myslí, že matka ju proti nemu ovplyvňuje. Pred dvomi rokmi na Vianoce sa dcéra vyjadrila, že k nemu chodiť nechce. S dcérou je v písomnom kontakte. Odvtedy, ako sa s dcérou nestýka, darčeky jej nekupuje. Finančné náklady otec dieťaťa aktuálne uhrádza z príjmu manželky. Na základe dohody o pracovnej činnosti zo dňa 31.12.2014, ktorú otec dieťaťa uzavrel so spoločnosťou EMELL, s.r.o., so sídlom v Prievidzi, vykonáva prácu pomocného robotníka na 10 hodín týždenne s dojednanou odmenou 2,43 eur na hodinu s možnosťou vyplácania odmeny. Dohoda bola uzavretá na dobu určitú od 1.1.2015 do 31.12.2015. Doposiaľ pre zamestnávateľa žiadnu prácu nevykonával a nebola mu vyplatená žiadna odmena.

Aplikujúc na danú vec ust. § 62 ods. 1, 2, 5 Zákona o rodine, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletemu dieťaťu je dôvodný. Je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti sa zmenili pomery nielen na strane rodičov, ale aj na strane maloleteho dieťaťa, u ktorého došlo k zvýšeniu nákladov na materiálne zabezpečenie v súvislosti s jeho štúdiom na strednej škole, ale aj v dôsledku toho, že je vekovo staršie. Zvýšenie nákladov súvisí nielen s nákupom študijných pomôcok, literatúry a pracovného odevu, ale aj s cestovnými nákladmi, ktoré sú vyššie, pretože dieťa denne dochádza z miesta bydliska v Koši do Novák. Cestovné náklady do školy mesačne predstavujú sumu 28,35 eur a ich výšku matka špecifikovala na čl. 19 spisu. Rovnako aj na strane oboch rodičov došlo k zmene pomerov. Matka dieťaťa je od 13.10.2014 zamestnaná v spoločnosti TRENWALDER a.s. so sídlom v Bratislave, kde v mesiaci október 2014 dosiahla mzdu 281,77 eur, v mesiaci november mzdu v sume 479,79 eur a v mesiaci december v sume 392,19 eur netto. Otec dieťaťa bol od 1.4.2013 do 31.12.2014 zamestnaný v pracovnom pomere v spoločnosti Humpolecké strojárny, a.s. so sídlom v Humpolci, ČR, kde pracovný pomer skončil dohodou z vlastnej iniciatívy z dôvodu, že u českého zamestnávateľa v mesiacoch október, november 2014 dosiahol mesačný príjem 24.130,- Kč a 22.006,- Kč, čo bol príjem nižší o sumu 15.000,- Kč oproti predchádzajúcim mesiacom, v ktorých sa jeho zárobok pohyboval od sumy 35.057,- Kč do sumy 48.293,- Kč. Dohodol sa so zamestnávateľom na skončení pracovného pomeru k 31.12.2014. Od 5.1.2015 je nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVR v Prievidzi. Požiadal o priznanie podpory v nezamestnanosti, o ktorej zatiaľ rozhodnuté nebolo. Na základe zisteného skutkového stavu bol súd toho názoru, že na strane otca existuje priestor pre zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti, i napriek tomu, že otec dieťaťa je reálne nezamestnaný a nemá žiadny zdroj príjmu, pretože súd bol povinný v súlade s ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine prihliadnuť na skutočnosť, že sa dobrovoľne vzdal zamestnania, v ktorom dosahoval pravidelný mesačný príjem vo výške, z ktorej by bol schopný podieľať sa na výžive dieťaťa sumou 140,- eur mesačne. Otcovi dieťaťa nebránili žiadne vážne dôvody zotrvať v pracovnom pomere s českým zamestnávateľom, u ktorého aj po ukončení vyplácania príplatku za prácu nadčas, dosiahol v mesiacoch október, november 2014 mesačný príjem 24.130,- Kč a 22.006,- Kč, z ktorého by bol aj naďalej schopný platiť svoje odôvodnené potreby, potreby svojej rodiny a plniť si vyživovacia povinnosť k maloletej B.. Za daných okolností súd nemohol prihliadnuť na nezamestnanosť otca, ktorú si spôsobil výlučne sám. Potrebám dieťaťa a schopnostiam a možnostiam otca zodpovedá zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti na sumu 140,- eur mesačne od 1.9.2014, kedy maloletá začala študovať na vyššom type školy a preukázateľne došlo u nej k zvýšeniu nákladov na jej materiálne zabezpečenie. Zročné výživné za obdobie od 1.9.2014 do 5.3.2015 predstavuje sumu 350,- eur (rozdiel medzi zvýšeným výživným v sume 140,- eur a plateným výživným v sume 90,- eur krát 7 mesiacov), ktorú súd v súlade s ust. § 160 ods. 1 O.s.p. povolil otcovi dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 20,- eur, ktoré považoval za primerané jeho schopnostiam a spotrebnému charakteru výživného.

Rozsudok súdu prvého stupňa v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol otec maloleteho dieťaťa a žiadal o jeho zrušenie a vrátenie súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie navrhovaných skutočností (ktoré bližšie nešpecifikoval) a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež že vec nesprávne právne posúdil, čím uplatnil dôvody odvolania uvedené v ust. § 205 ods. 2 písm. c), d), f) O.s.p.. Podľa jeho názoru, materiálne zabezpečenie mal. dieťaťa je dostačujúce v rámci plnenia vyživovacej povinnosti vo výške 90,- eur mesačne, ktorá bola

určená rozhodnutím v roku 2012. Poukázal tiež na to, že vyživovacia povinnosť je aj na strane matky dieťaťa. Pokiaľ by bol zaviazaný prispievať sumou, na ktorú výživné zvýšil súd prvého stupňa, tak takou istou sumou podľa jeho názoru by sa mala na vyživovaní dieťaťa podieľať aj jeho matka, ktorá však podľa neho nemá toľko finančných prostriedkov, aby si v takomto rozsahu mohla svoju vyživovaciu povinnosť plniť. Na jeho strane došlo k zmene pomerov, pretože od 05.01.2015 je nezamestnaný, je síce pravdou, že pracovný pomer skončil dohodou z vlastnej iniciatívy, bolo to však podmienené tým, že zamestnávateľ mu začal vyplácať o 15.000,- Kč menšiu mzdu, akú v predošlých mesiacoch. Momentálne nemá žiaden príjem a všetky výdavky sú hradené z príjmu manželky, ktorá zarába v priemere cca 400,- eur. Súd prvého stupňa podľa jeho názoru nebral do úvahy fakt, že je nezamestnaný, vychádzal z príjmu za posledných 12 mesiacov a nezohľadnil to, že aktuálne príjem nemá. Požiadal o priznanie podpory v nezamestnanosti, ktorá ako telefonicky zistil, mu bola priznaná vo výške 165,- eur mesačne. Je ženatý, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. X., narodenému v roku 2004, žiakovi 4. ročníka ZŠ. Maloletá B. trpí syndrómom ADHD a je evidovaná 8 rokov v psychiatrickej ambulancii MUDr. V.. Matka na lieky dopláca 8,- eur, podľa jeho názoru je liečba dieťaťa neefektívna, neberie správne lieky, jej zdravotný stav sa za posledné obdobie nezlepšil. Matka ho neinformuje o zdravotnom stave maloletej, bráni mu, aby sa s dieťaťom stretával a navádza ju proti nemu. Poukázal na to, že na dieťa pochádzajúce z terajšieho manželstva mal. X. má výdavky, spočívajúce v poplatku ZRPŠ 12,- eur, poisťné 0,8 eur, členské do DO Fénix 1,- euro, základná sada zošitov 11,88 eur, ŠKD 5,- eur mesačne, obedy v školskej jedálni 1,09 eur á deň + 2,50 réžia na mesiac, triedny fond 2,- eurá, ďalej mu musia zabezpečovať prezuvky, pomôcky na výtvarnú výchovu, telesnú výchovu, dieťa bude v školskom roku 2015/2016 navštevovať športovú triedu so zameraním na gymnastiku s polročným klubovým príspevkom od 22,50 eur. Poukázal tiež na to, že náklady na bývanie spolu s energiami má v celkovej výške 193,86 eur mesačne, platí poisťku na byt 18,62 eur ročne. Spláca hypotekárny úver 197,62 eur mesačne a poukazuje splátky úveru tiež stavebnej sporiteľni vo výške 105,- eur mesačne. Keďže spolu s manželkou majú, (ako uvádza), rizikové zamestnanie a syn športuje, platia si úrazové životné poisťky, a to on 30,53 eur mesačne, manželka 29,57 eur mesačne, maloletý X. 16,15 eur mesačne. Mesačné náklady na stravu, hygienické, čistiacie potreby, obuv, oblečenie a domácnosť podľa jeho vyjadrenia sú 350,- eur mesačne. V súvislosti s maloletým X. tiež poukázal na to, že tento je talentovaný, navštevuje súkromnú tanečnú školu, kde je školné 100,- eur, ďalej sú tam náklady na súťaže, workshopy, sústredenia, cestovné, kostýmy a tanečné topánky, má zvýšené náklady na zubára, očného lekára, náklady na bežné lieky, oblečenie topánky, hygienické pomôcky, spolu 50,- eur mesačne, náklady na mobilné telefóny cca 65,- eur mesačne, internet 14,98 eur mesačne, televízia 25,26 eur mesačne, rozhlas 4,64 eur mesačne, ročný poplatok za smeti s daňou za byt 60,- eur. Jeho manželka pracuje s priemerným mesačným zárobkom 380,- eur mesačne, navštevuje očného lekára, nosí okuliare, s čím sú súvisiace zvýšené výdavky na vyšetrenia, cestovné, užívanie liekov. Pokiaľ ide o neho, má tiež zdravotné problémy, absolvoval operáciu kolena, berie lieky, má diagnostikovanú arytmiu srdca, poruchu sluchu, výdavky na zubára. V zahraničí má výdavky na stravu a bývanie 200,- eur, cestovné 70,- eur. Poukázal tiež na to, že matka súd zavádza, pokiaľ uvádza, že žijú len z príjmu manžela, rodinných prídavkov a pravidelného výživného, pretože dieťa už vyše roka vyrába stromčeky šťastia, ktoré odporkyňa predáva aj na internete v priemere 13,- eur za stromček, ale predala ich už aj drahšie, tiež si privyrába pečením tort. Opakovane poukazuje na to, že matka dieťaťa mu bráni v kontakte s dieťaťom.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu poukázal na to, že výživné na dieťa nebolo upravované viac ako 3 roky, počas ktorého obdobia sa potreby maloletej podstatne zvýšili. Súd prvého stupňa správne prihliadol na vek, odôvodnené potreby dieťaťa, zmenu pomerov na jeho strane, a preto žiadal odvolanie otca ako nedôvodné zamietnuť a rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že v čase posledného určenia výživného maloletá B. navštevovala základnú školu, od septembra 2014 začala študovať na strednej škole, s čím sa matke podstatne zvýšili výdavky na zabezpečenie jej potrieb, tiež cestovné, zabezpečenie školských potrieb, učebníc, pomôcok, oblečenie, obuv, drogériu, stravu. Zvýšené výdavky má matka tiež z dôvodu zdravotných problémov, ktorými dieťa trpí, je sledované v ambulancii pedopsychiatričky, pravidelne užíva lieky. Otec okrem výživného maloletej B. ničím neprispieva a všetky jednorazové výdavky a nepredvídané výdavky uhrádza matka.

Matka maloletého dieťaťa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že náklady na dieťa sa v dôsledku štúdia na strednej škole podstatne zvýšili, dieťa je staršie, je potrebné oveľa viac finančných prostriedkov vynaložiť na zabezpečenie jeho potrieb a to stravu, školu, oblečenie, obuv, kozmetiku,

drogériu, ako aj kultúrne vyžitie. Námietky otca proti aktuálnej liečbe dieťaťa považuje za nepodstatné, pretože lekár ako odborník je znalý toho, aká liečba je pre dieťa správna. Poukázala na to, že otec sa o dieťa nezaujíma, nenavštevuje ho, netelefonuje s ním, pričom ona nemá žiaden dôvod, aby dieťaťu v styku s otcom bránila. Žiadala, aby odvolanie otca odvolací súd v celom rozsahu zamietol.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a za použitia § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné za použitia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno v zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odôvodniť len okolnosťami uvedenými pod písmenami a) - c) citovaného zákonného ustanovenia. Otec uplatňuje v odvolaní dôvody spočívajúce v tom, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.) a tiež že vec nesprávne právne posúdil (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p).

Pokiaľ ide o otcom uplatnený odvolací dôvod, spočívajúci v tom, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), je potrebné si uvedomiť, že o tom, ktoré z navrhnutých dôkazných prostriedkov sa vykonajú, rozhodne súd (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Súd teda nemá povinnosť vykonať všetky navrhnuté dôkazné prostriedky. Ak súd nevykonal všetky dôkazné prostriedky navrhované účastníkmi, ale vykonal iné dôkazné prostriedky na zistenie skutočného stavu veci, nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Relevantne môže byť tento odvolací dôvod uplatnený len vtedy, ak súd nevykoná niektoré z dôkazných prostriedkov, ktoré boli navrhnuté a v dôsledku toho dôjde k neúplnému zisteniu skutkového stavu.

Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. (súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkov logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

Za dôvod na odvolanie podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. sa podľa súdnej praxe považuje nesprávne právne posúdenie veci, ktorým je mylná aplikácia a výklad právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť.

Podrobným a dôsledným preskúmaním veci, odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom pre zistenie skutkového stavu a vychádzajúc zo správnych skutkových zistení vec aj následne správne právne posúdil.

K dôvodom odvolania otca považuje odvolací súd za potrebné uviesť nasledovné:

Predmetom preskúmania odvolacím súdom, ako bolo už vyššie uvedené, je rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k mal. dieťaťu a zároveň rozhodol o zročnom výživnom.

V zmysle čl. 41 Ústavy SR, je vymedzený rámec ústavnej starostlivosti ochrany manželstva, rodiny a rodičovstva, kde okrem iného, je Ústavou zaručené právo detí, na rodičovskú výchovu a starostlivosť a zároveň právo rodičov, na starostlivosť o deti a ich výchovu. Zákon o rodine, je jeden z rozhodujúcich zákonov, ktorým sa čl. 41 vykonáva. Výživné je v zmysle Zákona o rodine, právnym nárokom dieťaťa. Právo dieťaťa na výživné, je ovplyvňované právnymi skutočnosťami, ktoré vedú k vzniku, k zmene a zániku práva, na výživné. Do celého tohto procesu, vstupujú za určitých okolností, nielen povinné a oprávnené osoby, ale aj štátne orgány a to predovšetkým súdy, ktorých jednou zo základných úloh je dbať o zabezpečenie práv a právom chránených záujmov detí.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia, prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa stará. Výživné má prednosť, pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine). Pri určení výživného, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný, vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

Priznané výživné v prípade, ak sa zmenia pomery, možno vychádzajúc z ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť, pretože nie je rozhodnutím nemenným. Plynutím času môže nastať zmena pomerov tak na strane detí, v dôsledku pribúdajúceho veku, zvyšovania nákladov na zabezpečovanie ich odôvodnených potrieb, ako aj na strane rodičov a to zvýšením, alebo znížením príjmu, prípadne existenciou iných okolností, ktoré môžu mať zásadný vplyv pri posudzovaní, či k zmene pomerov na strane či už rodičov, alebo dieťaťa došlo. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov (§78, ods.3 Zák.o rod.).

Súdna prax, výkladom ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine, považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa, výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávania, kultúrne a športové aktivity, závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Uvedené náklady na uspokojovanie potrieb dieťaťa, má pokrývať výživné od rodičov, keďže dieťa si ich samé nemôže zabezpečiť, nie je totiž schopné samé sa živiť. Náklady na potreby dieťaťa, uspokojujú obaja rodičia a to podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Súd zohľadňuje pri posudzovaní výživného, aj výkon osobnej starostlivosti o dieťa, ktorým sa kompenzuje výživné vo finančnom vyjadrení.

Zmena pomerov, môže nastať aj na strane rodičov maloletého dieťaťa. Môže to byť vznik, alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení, alebo znížení, teda zmene, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež poskytovaním vecných plnení, napríklad zakúpaním stravy, nákupom ošatenia, zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti a podobne. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady, potrebné na uspokojenie jeho potrieb. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogeria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť,

prípadne primerané náklady na mobilný telefón. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé, alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Preto až v prípade, ak to životná úroveň rodičov dovoľuje, je možné zohľadniť tiež náklady na voľno časové aktivity, výlety, záľuby, záujmové činnosti tak, aby sa dieťa podieľalo na výhodách vyššej životnej úrovne rodičov. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa, pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Miera životnej úrovne rodiča je objektívne zistiteľná rôznymi dôkazmi. Môže ju preukazovať napríklad výška mesačných nákladov rodiča a to v súhrne, ale aj v jednotlivých položkách. Smerodajnou môže byť výška tých položiek, ktoré nie sú pre život nevyhnutné, a ktoré signalizujú prebytok finančných prostriedkov (vysoké účty za mobilné telefóny, dovolenky, poisťky, sporenia, úvery, motorové vozidlo na ktorom rodič jazdí, náklady naň a podobne). Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Rozdielnosť životnej úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Práve životná úroveň povinného rodiča je najlepším ukazovateľom toho, aké schopnosti, možnosti a majetkové pomery na jeho strane existujú. Jedným z rozhodujúcich faktorov pri určení jej výšky, je zistenie mesačných nákladov povinného rodiča. Často krát totiž ochota rodiča plniť určitú výšku výživného na svoje dieťa nedosahuje ani jeho mesačné náklady na mobilný telefón, či osobné motorové vozidlo, či úver. Cieľom ust. § 62, ods. 5 Zák. o rodine je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič zodpovedajúcim spôsobom splní svoju vyživovaciu povinnosť. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné.

Odvolačí súd preskúmal zmenenú výšku súdom prvého stupňa určenej vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, zistenú zmenu pomerov tak na strane maloletého dieťaťa ako aj oboch rodičov, a to z hľadiska vyššie uvedených určujúcich zákonných kritérií a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako v celom rozsahu vecne správny potvrdiť. Súdom prvého stupňa zvýšené výživné zodpovedá tak veku a odôvodneným potrebám mal. dieťaťa, ako aj osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom oboch rodičov a korešponduje tiež s právom dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni povinného rodiča, s prihliadnutím na rast životných nákladov od doby, ako naposledy bola vyživovacia povinnosť vo vzťahu k mal. dieťaťu upravovaná, čo bolo v roku 2012, od ktorej doby uplynuli 3 roky. Už len v dôsledku uplynutia tohto času s prihliadnutím na tzv. valorizačnú klauzulu niet pochýb o tom, že na strane dieťaťa došlo k zmene pomerov, dieťa je staršie vyspelejšie, čím sa zvýšili náklady na zabezpečenie jeho odôvodnených potrieb. Navyiac, od doby poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane dieťaťa tiež v tom, že v čase poslednej úpravy bola maloletá B. žiačkou 7. ročníka základnej školy, v súčasnosti však navštevuje vyšší typ školy - strednú odbornú školu, v dôsledku čoho nepochybne výrazne vzrástli matke náklady na zabezpečenie jej školských potrieb, mimoškolských aktivít a v konečnom dôsledku jej tiež pribudli náklady na cestovné dieťaťa do školy mesačne v sume cca 28,35 eur, pričom nemožno opomenúť ani zdravotné problémy ktorými dieťa trpí a s ich liečbou spojené výdavky. K podstatnej zmene pomerov však tiež došlo na strane otca mal. dieťaťa, ktorému od doby poslednej úpravy výživného nepribudla vyživovacia povinnosť, jeho manželka naďalej pracuje, ale výraznou mierou vzrástol jeho príjem, keďže v roku 2012 bol tento vo výške 438,43 eur netto + vyplácané "diéty" vo výške 45,- eur netto, pričom v období predchádzajúcom tomu, ako otec ukončil pracovný pomer v spoločnosti Humpolecké strojírny, a.s. so sídlom v Humpolci v Českej republike, a to dohodou z vlastnej iniciatívy, dosahoval v mesiacoch október a november 2014 príjem vo výške 24.130,- Kč a 22.006,- Kč, (v priemere 765,- Eur) z ktorého príjmu je aplikujúci princíp tzv. potencionality (ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine), potrebné pri zvýšení vyživovacej povinnosti v preskúmvanej veci vychádzať, nehovoriac o komplexnom príjme, ktorý otec dosahoval v rozhodnom období. Odvolacie námietky otca, spočívajúce v tom, že pracovný pomer skončil dohodou v posledného zamestnávateľa z dôvodu, že tento mu vyplácal priebežne príjem o sumu cca 15.000,- Kč nižší (pred znížením dosahoval príjem cca 35.057,- Kč - 48.293,- Kč) a že v súčasnosti je nezamestnaný, bez príjmu a bude poberať len podporu v nezamestnanosti, sú právne bezvýznamné. Prioritnou povinnosťou každého rodiča je plniť si vyživovaciu povinnosť, k čomu je potrebné prispôsobiť aj správanie povinného rodiča z hľadiska toho, že je nositeľom zodpovednosti vo vzťahu k vyživovanému dieťaťu

ako oprávnenej osobe za zabezpečenie dostatku finančných prostriedkov na všestranné zabezpečenie jeho odôvodnených potrieb. Pokiaľ otec z vlastnej iniciatívy dohodou ukončil posledný pracovný pomer, sám sa dobrovoľne bez vážnych dôvodov (tie, ktoré uviedol, nie sú z hľadiska plnenia si jeho vyživovacej povinnosti relevantné), sa dobrovoľne pripravil o príjem, ktorá skutočnosť rozhodne nemôže ísť na ťarchu maloletého dieťaťa. Uplatniac tak princíp tzv. potenciality príjmu, vychádzajúc zo zárobku, ktorý otec dosahoval predtým, ako sa dobrovoľne a sám svojho príjmu vzdal (pričom jeho aktuálna situácia spočívajúca v jeho nezamestnanosti, ktorú si privodil sám na to nemá žiaden dopad) je nepochybné, že výška súdom určenej vyživovacej povinnosti zodpovedá jeho schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom. Práve otcom mal. dieťaťa kvantifikované výdavky, ktoré má na zabezpečenie odôvodnených potrieb jeho dieťaťa pochádzajúceho z terajšieho manželstva (ktoré je v porovnaní s mal. B. o niekoľko rokov mladšie a navštevuje nižší typ školy), ako aj náklady vynakladané otcom v súvislosti so zabezpečovaním jeho potrieb (náklady na internet, mobilné telefóny, hypotéku a podobne), jednoznačne svedčia o správnosti určenej vyživovacej povinnosti, pretože pokiaľ je v jeho možnostiach tieto v takomto rozsahu znášať, vzhľadom k tomu, že jeho vyživovacia povinnosť k mal. dieťaťu má prednosť pred akýmikoľvek inými výdavkami, je v jeho možnostiach prioritne pokryť práve túto, pretože o.i. tiež svedčia o tom, že jeho životná úroveň je oveľa vyššia, ako životná úroveň vyživovaného dieťaťa, čo nie je súladné s platnými právnymi predpismi. Okrem iného práve ním uvádzané splátky úverov spolu vo výške 302,62 eur, svedčia o jeho reálne dosahovanej životnej úrovni, pričom výška určenej mu zvýšenej vyživovacej povinnosti nedosahuje ani polovicu výšky splátky týchto úverov, čo svedčí o tom, že jeho priority nie sú súladné so zákonom z hľadiska práv vyživovaného dieťaťa. Pokiaľ sa otec takýmito nákladmi zaťažil napriek tomu, že jeho prioritnou povinnosťou bolo v zodpovedajúcom rozsahu plniť si vyživovaciu povinnosť, táto skutočnosť nemôže ísť na ťarchu vyživovaného dieťaťa. Jeho povinnosťou z hľadiska primeranosti svojho finančného zaťaženia, je toto si nastaviť tak, aby prednostne zabezpečil svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť a až prostriedky, ktoré mu následne zostanú, môže rozvrhnúť podľa svojich priorit na ďalšie výdavky.

Bez právneho významu je tiež jeho námietka spočívajúca v tom, že pokiaľ on sám bude zaviazaný prispievať na výživu dieťaťa sumou 140,- eur mesačne, takouto sumou musí byť zviazaná aj matka mal. dieťaťa, ktorá však peňažné prostriedky v takomto rozsahu nemá. Je potrebné si uvedomiť, že je to práve matka, na pleciach ktorej je dlhodobý faktický výkon osobnej starostlivosti o mal. dieťa a to v plnom rozsahu, pričom miera jej vyživovacej povinnosti vo finančnom vyjadrení, je kompenzovaná výkonom jej osobnej starostlivosti, naviac v tomto prípade vzhľadom k výške výživného, ktorú otec doposiaľ plnil, pričom naviac dieťaťu nič nepoukazoval (napriek tomu, že jeho príjem v uplynulých rokoch bol niekoľkonásobne vyšší, ako príjem matky dieťaťa, čím uprel právo dieťaťa podieľať sa na jeho životnej úrovni, ktorú v tom čase dosahoval) to nepochybne bola práve matka, ktorá, (keďže z hľadiska vývoja životných nákladov je nemožné, aby z výživného, ktoré otec platil, odôvodnené potreby dieťaťa aj vzhľadom na jeho zdravotné problémy zabezpečovala), musela pokryť aj tú časť nákladov, ktorú nepokrývalo výživné poukazované od otca, bezpochybné neporovnateľne vyššiu, ako časť krytá výživným od otca. Za týchto okolností jednoznačne súdom prvého stupňa zvýšenú výšku vyživovacej povinnosti zo strany otca nemožno považovať za neadekvátnu ani neprimeranú. Pokiaľ ide o zmenu pomerov na strane matky, formálne síce je pravdou, že už nie je poberateľkou rodičovského príspevku, a od 13.10.2014 pracuje, jej priemerná netto mzda, ktorú za posledné obdobie pred rozhodnutím súdu dosiahla, dosahuje výšku 384,58 eur, čo je o cca 194,60 eur viac, ako v čase od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, avšak niekoľkonásobne menej, ako sa zvýšil od doby poslednej úpravy vyživovacej povinnosti príjem na strane otca. Tvrdenie otca, že dieťa príležitostne vyrobí "stromček šťastia", ktorý prostredníctvom internetu predá za cca 15,- Eur nie je spôsobilé ovplyvniť správnosť stanoveného rozsahu vyživovacej povinnosti.

Vyhodnotiac všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že súdom prvého stupňa zvýšená vyživovacia povinnosť otca k mal. dieťaťu je súladná s rozhodujúcimi určujúcimi zákonnými kritériami pre jej stanovenie a zodpovedá tiež spravodlivému usporiadaniu vzťahov medzi účastníkmi konania.

Odvolací súd záverom považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že i keď otec nezabezpečuje výkon osobnej starostlivosti o mal. dieťa, nezbavuje ho to jeho rodičovských práv a povinností,

nehovoriac o jeho povinnosti budovať vzájomné citové väzby medzi ním a dieťaťom, hodnota ktorých určite nie je finančnou mierou merateľná.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa za použitia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol za použitia § 146 ods. 1 písm. a) v spojitosti § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať i bez návrhu.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .